

Sygn. akt II KO 96/21

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Barbara Skoczowska

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek (sprawozdawca)

w sprawie **M. L. S.**

(ur. 20 marca 1983 r., syna Z. i L.),

oskarżonego o czyn z art. 258 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 23 lutego 2022 r.,

z urzędu, potrzeby zastosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania,

na podstawie art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 538 § 2 k.p.k. w zw. z art. 249 § 1 k.p.k. i art. 258 § 2 k.p.k. w zw. z art. 127b k.p.k.

p o s t a n o w i ł

zastosować wobec M. L. S. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 3 (trzech) miesięcy, tj. do dnia 24 maja 2022 r., godz. 12:00.

UZASADNIENIE

Na posiedzeniu w dniu 23 lutego 2021 r. Sąd Najwyższy, w sprawie o sygn. akt II KO 96/21, na skutek sygnalizacji wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej przez obrońcę T. M. S. i M. L. S., w oparciu o art. 542 § 3 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. wznowił z urzędu wobec nich postępowanie karne zakończone prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 20 lipca 2020 r., sygn. akt II AKa (...), utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 13 lipca 2018 r., sygn. akt XVIII K (...), a ponadto, na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. w

zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 435 k.p.k. także wobec pozostałych skazanych objętych ww. wyrokami, czyli: R. S., M. M. i D. D., w następstwie czego uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 20 lipca 2020 r., sygn. akt II AKa (...), wobec wszystkich skazanych i przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Powyższa sytuacja determinuje konieczność rozważenia z urzędu potrzeby stosowania wobec M. L. S. środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania. Zgodnie z odpowiednio stosowanym w postępowaniu wznowieniowym art. 538 § 1 i 2 k.p.k. z chwilą uchylenia wyroku w tym postępowaniu, wykonanie kary ustaje, jednakże Sąd Najwyższy może zastosować środek zapobiegawczy.

M. L. S. został skazany nieprawomocnym wyrokiem Sądu I instancji za czyn z art. 258 § 1 k.k.; czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.; czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za które ostatecznie wymierzono mu karę łączną 4 lat pozbawienia wolności i karę łączną grzywny w wymiarze 150 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 zł. Jak wynika z aktualnych informacji uzyskanych z systemu NOE.SAD koniec wykonania tej kary przypada na dzień 5 lipca 2025 r.

Środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania można zastosować wyłącznie wtedy, gdy spełnione są przesłanki jego stosowania, tj. zarówno przesłanka ogólna z art. 249 § 1 k.p.k., jak również co najmniej jedna z przesłanek szczególnych wymienionych w art. 258 k.p.k. W odniesieniu do M. L. S. zachodzi zarówno przesłanka ogólna, jak i przesłanka szczególna stosowania tego środka zapobiegawczego, określona w art. 258 § 2 k.p.k.

Odnosząc się do podstawowej przesłanki z art. 249 § 1 k.p.k. należy stwierdzić, że jej ziszczenie się ma miejsce w razie wydania nieprawomocnego wyroku skazującego wobec oskarżonego. W orzecznictwie trafnie wskazuje się, że skazanie oskarżonego nieprawomocnym wyrokiem uzasadnia wystarczająco duże prawdopodobieństwo, że popełnił on zarzucane mu przestępstwo i zwalnia od dalszego uzasadniania tego przekonania (zob. m.in. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 27 lipca 2005 r., II AKz 288/05, KZS 2005, z. 7-8,

poz. 87; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 3 czerwca 2009 r., II AKz 362/09). Tym samym za wystarczający dla ziszczenia się przesłanki ogólnej należy uznać fakt, że wobec M. L. S. pozostaje w obrocie prawnym nieprawomocny wyrok skazujący, wydany przez Sąd Okręgowy w W..

Wymogiem koniecznym zastosowania tymczasowego aresztowania jest również wykazanie procesowego celu w postaci konieczności zabezpieczenia prawidłowego toku procesu (art. 249 § 1 k.p.k.). Nieprawomocne skazanie na karę nie niższą niż 3 lata pozbawienia wolności, zgodnie z art. 258 § 2 k.p.k., stanowi samodzielną przesłankę stosowania tymczasowego aresztowania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 sierpnia 2020 r., III KZ 46/20). Z niekwestionowanych stanowisk orzeczniczych wynika, że to obiektywnie wysokie zagrożenie surową karą może uzasadniać obawę, iż oskarżony będzie utrudniał lub uniemożliwiał prawidłowy tok postępowania (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2021 r., I KZ 13/21; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2021 r., V KZ 47/21). Uwzględniając wymiar kary nieprawomocnie orzeczonej, takie domniemanie istnieje w odniesieniu do M. L. S.. Nieprawomocne skazanie na karę 4 lat pozbawienia wolności i nagła zmiana sytuacji procesowej powstała na skutek uchylenia wyroku Sądu odwoławczego rodzi uzasadnione obawy, że oskarżony może podejmować działania mające na celu destabilizację prawidłowego toku postępowania. Domniemanie to wzmacnia fakt, że w stosunku do oskarżonego nie tylko została orzeczona nieprawomocnie kara pozbawienia wolności w wymiarze przekraczającym 3 lata, ale również okres pozostałej do wykonania kary przekracza 3 lata.

Sąd Najwyższy nie stwierdził również, aby w stosunku do M. L. S. zaistniała którakolwiek z negatywnych przesłanek stosowania tymczasowego aresztowania z art. 259 § 1-3 k.p.k. Wynika to przede wszystkim z faktu dotychczasowego odbywania kary pozbawienia wolności przez oskarżonego, a także braku wykazania zaistnienia nowych okoliczności mogących rzutować na zaistnienie którejkolwiek z negatywnych przesłanek stosowania tymczasowego aresztowania.

Jednocześnie trzeba zaznaczyć, że podstawę uchylenia wyroku Sądu odwoławczego stanowiło zaistnienie tzw. bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., a więc powód procesowy o charakterze formalnym. Tym

samym podstawą orzeczenia kasatoryjnego nie były żadne powody dotyczące ustaleń w przedmiocie sprawstwa i winy M. L. S.. Nie powstały więc żadne nowe okoliczności, które mogłyby wpływać na ewentualne rozważenie zastosowania środków nieizolacyjnych lub w ogóle odstąpienia od stosowania środków zapobiegawczych. Dlatego też w odniesieniu do M. L. S. jedynie najsurowszy, izolacyjny środek zapobiegawczy może zabezpieczyć prawidłowy tok postępowania w rozumieniu art. 257 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.